

Stan i struktura demograficzna ludności oraz liczba budynków i mieszkań w województwie opolskim – wyniki ostateczne NSP 2021

27.09.2022 r.

↓ **6,1%**

Spadek liczby ludności
w porównaniu z wynikami NSP 2011

↑ **4,9%**

Wzrost liczby mieszkań
w porównaniu z wynikami NSP 2011

Według ostatecznych wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 populacja w województwie opolskim liczyła 954,1 tys. osób i w porównaniu z wynikami spisu z 2011 r. zmniejszyła się o 6,1%. Na terenie województwa było 186,2 tys. budynków, w których znajdowało się 361,0 tys. mieszkań. W odniesieniu do 2011 r. ich liczba wzrosła odpowiednio o 6,2% i o 4,9%.

Wprowadzenie

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań (NSP) został przeprowadzony na terytorium Polski w okresie od 1 kwietnia do 30 września 2021 r., według stanu na dzień 31 marca 2021 r.

Z dniem 1 stycznia 2017 r. w województwie opolskim uległa zmianie powierzchnia jednostek podziału terytorialnego, w wyniku włączenia do miasta Opola części terytorium następujących gmin z powiatu opolskiego: Dąbrowa, Dobrzeń Wielki, Komprachcice i Prószków. Fakt ten może mieć odzwierciedlenie w obrazujących zmianach liczby ludności oraz mieszkań i budynków.

Stan i struktura demograficzna ludności

Według ostatecznych wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 w województwie opolskim 31 marca 2021 r. mieszkało 954,1 tys. osób (51,6% populacji stanowiły kobiety, a 48,4% – mężczyźni), tj. 2,5% ludności w kraju. W latach 2011–2021 liczba ludności ogółem zmniejszyła się o 62,1 tys. (o 6,1%, przy spadku o 1,2% przeciętnie w kraju).

W ciągu dekady liczba ludności województwa opolskiego zmniejszyła się o 62,1 tys.

Tablica 1. Ludność

Wyszczególnienie	2011		2021		2011=100
	w tys.	w %	w tys.	w %	
Ogółem	1016,2	100,0	954,1	100,0	93,9
Miasta	532,2	52,4	507,3	53,2	95,3
Wieś	484,0	47,6	446,9	46,8	92,3
Mężczyźni	491,3	48,3	461,5	48,4	93,9
Kobiety	524,9	51,7	492,6	51,6	93,9

W 2021 r. udział mieszkańców miast w ludności ogółem wyniósł 53,2%, a wsi – 46,8% (przeciętnie w kraju odpowiednio: 59,8% i 40,2%). Przeciętnie w kraju liczba ludności

w miastach zmniejszyła się o 2,8%, przy wzroście liczby ludności wiejskiej o 1,2%, co jest spowodowane głównie procesem suburbanizacji.

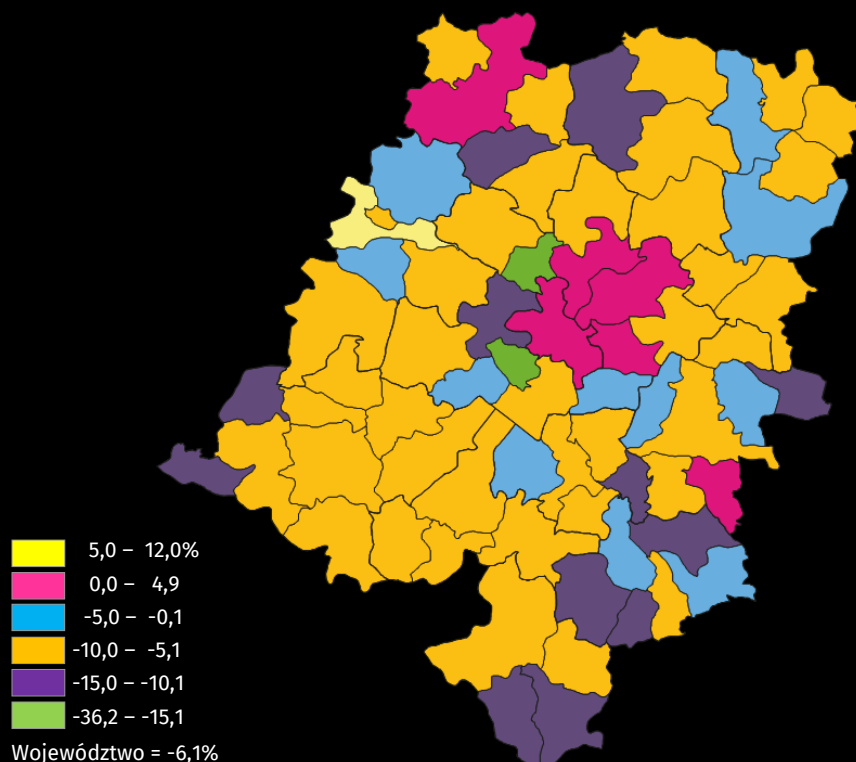
Największą gminą pod względem liczby ludności w 2021 r. było Opole liczące 127,4 tys. mieszkańców (13,4% ogółu ludności województwa). W stosunku do poprzedniego spisu odnotowało ono największy przyrost liczby ludności (o 4,8 tys. osób). Następnymi w kolejności pod względem zaludnienia były gminy: Kędzierzyn-Koźle z 56,9 tys. osób (6,0% ogółu ludności województwa) i Nysa z 55,2 tys. osób (5,8%). W obu wymienionych gminach względem 2011 r. odnotowano spadek liczby ludności odpowiednio o 7,2 tys. i o 3,5 tys.

Najmniej licznymi gminami były Świerczów z 3,1 tys. osób i Kamiennik z 3,3 tys. osób (po 0,3% ogółu ludności województwa). W porównaniu z 2011 r. liczba ludności w tych gminach zmniejszyła się po 0,5 tys.

W latach 2011–2021 w większości gmin odnotowano spadek liczby ludności. Najbardziej liczba ludności zmniejszyła się w gminach: Dobrzeń Wielki (o 36,2%), Komprachcice (o 15,8%) i Dąbrowa (o 14,3%). Z kolei przyrost liczby ludności wystąpił w siedmiu gminach, w tym największy w: Skarbimierzu (o 12,0%), Łubnianach (o 4,8%) i Chrzastowicach (o 4,4%). Skala zmian liczby ludności w poszczególnych gminach determinowana jest przebiegiem podstawowych procesów demograficznych związanych z ruchem naturalnym i migracyjnym. Kierunki i natężenie migracji są swego rodzaju wyznacznikami atrakcyjności poszczególnych gmin jako miejsc do zamieszkania, zakładania rodzin, pracy, nauki itp.

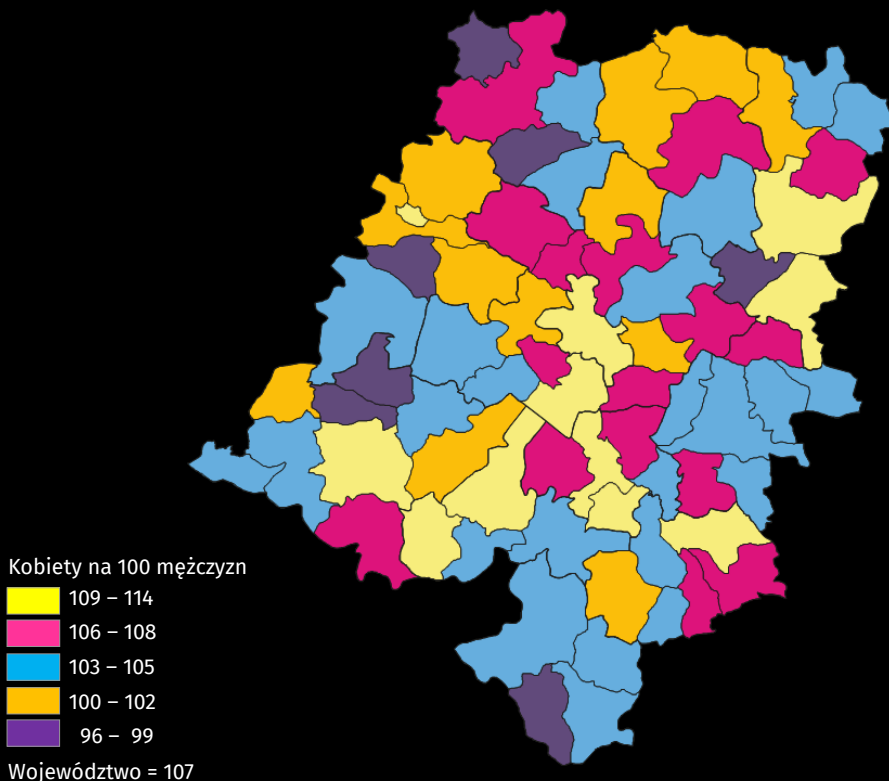
Największą gminą pod względem liczby ludności jest Opole, a najmniejszą – Świerczów

Mapa 1. Zmiana liczby ludności w latach 2011-2021

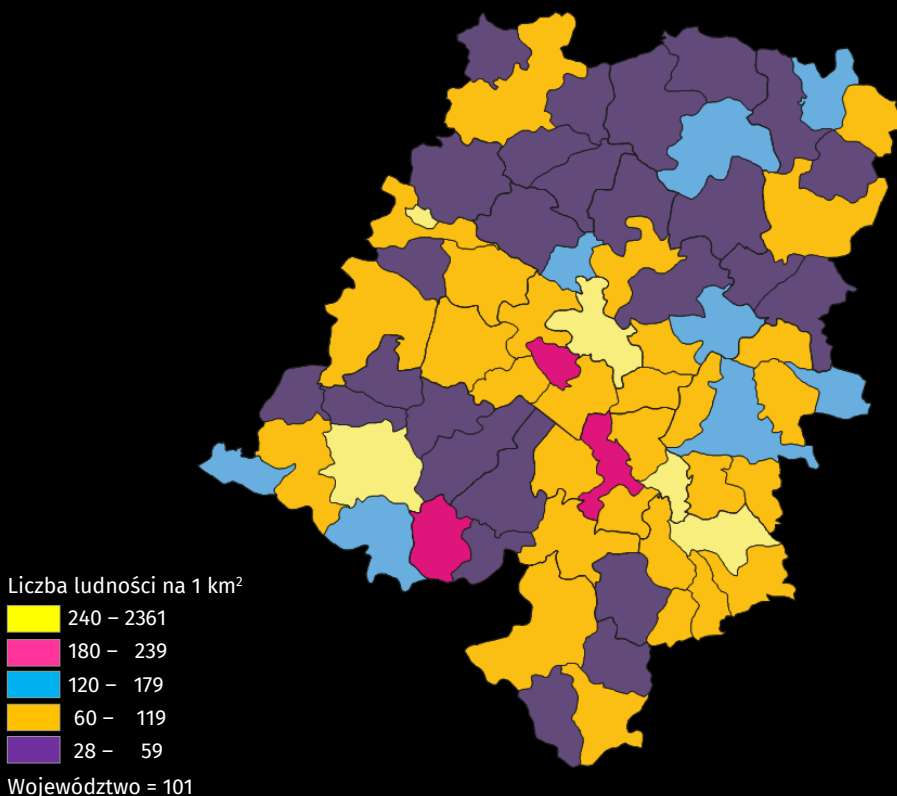
W relacji do 2011 r. liczba kobiet była mniejsza o 32,3 tys., a liczba mężczyzn – o 29,8 tys. W okresie międzyspisowym nie uległy zmianie w strukturze ludności proporcje według płci. Współczynnik feminizacji utrzymał się na poziomie z 2011 r. – na 100 mężczyzn przypadło 107 kobiet, podobnie jak przeciętnie w kraju. W 2021 r. najwięcej kobiet na 100 mężczyzn odnotowano w gminach: Opole (114) oraz Brzeg i Kędzierzyn-Koźle (po 110), a najmniej w: Zębówice (96), Wilków i Świerczów (po 97). Najkorzystniejsza sytuacja wyrażona współczynnikiem feminizacji w przedziale 99-101, świadczącym o bardzo zbliżonej liczbie kobiet i mężczyzn wystąpiła w gminach: Wołczyn, Skarbimierz, Lubsza, Byczyna, Skoroszyce, Branice i Olszanka.

Mapa 2. Współczynnik feminizacji w 2021 r.

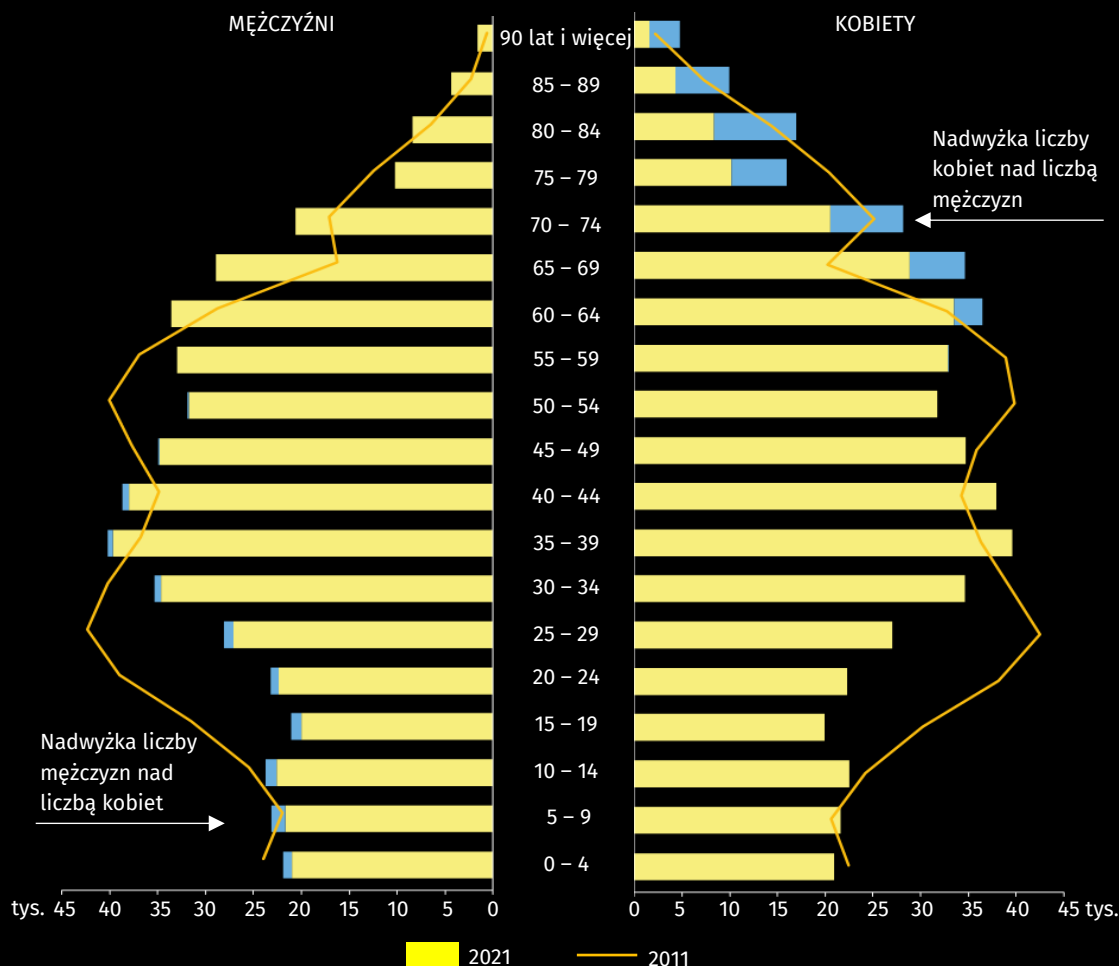
Gęstość zaludnienia, mierzona liczbą osób przypadających na 1 km², wyniosła 101 osób, przy przeciętnej w kraju – 122 osoby (w 2011 r. odpowiednio: 108 i 123). Do gmin z największą gęstością zaludnienia należały gminy miejskie: Brzeg (2361 osób), Opole (856) i Kędzierzyn-Koźle (460). Najmniej osób przypadających na 1 km² odnotowano w następujących gminach wiejskich: Świerczów (28) oraz Domaszowice i Lasowice Wielkie (po 31).

Mapa 3. Gęstość zaludnienia w 2021 r.

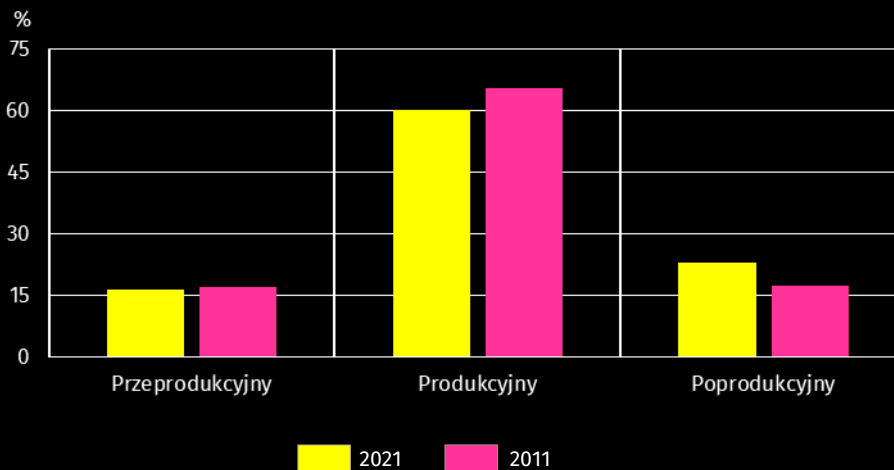
W odniesieniu do 2011 r. istotnie zmieniła się struktura wieku ludności. Szczegółową strukturę ludności według poszczególnych roczników z wyraźnie zaznaczonymi dwoma wyżami demograficznymi z połowy lat 50. oraz z przełomu lat 70. i 80. ubiegłego wieku przedstawia piramida wieku. Piramida obrazująca rozwijające się demograficznie społeczeństwo powinna mieć solidną podstawę. Tymczasem piramida pokazująca strukturę wieku ludności w 2021 r. znacząco odbiega od klasycznego wzorca, ze względu na dużo węższą podstawę, będącą wynikiem zmniejszającej się liczby urodzeń.

Wykres 1. Ludność według płci i wieku

Wyniki spisu 2021 wskazują na duże zmiany w strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku. W odniesieniu do 2011 r. zmniejszył się odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym (z 17,0% w 2011 r. do 16,6% w 2021 r.), a także w wieku produkcyjnym (z 65,5% do 60,3%). Wyraźnie zwiększył się natomiast udział ludności w wieku poprodukcyjnym (z 17,4% do 23,1%). Coraz mniej korzystnie kształtują się relacje pomiędzy poszczególnymi ekonomicznymi grupami wieku. W 2011 r. na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadły 53 osoby w wieku nieprodukcyjnym, w tym 26 osób w wieku przedprodukcyjnym i 27 osób w wieku poprodukcyjnym (przeciętnie w kraju odpowiednio: 55, 29 i 26). W 2021 r. współczynnik obciążenia demograficznego wzrósł do 66, co było konsekwencją wyraźnie większego obciążenia osobami w wieku poprodukcyjnym – 38, przy nieznacznie większym obciążeniu osobami w wieku przedprodukcyjnym – 27 (przeciętnie w kraju odpowiednio: 69, 38 i 31).

Wykres 2. Ludność według ekonomicznych grup wieku

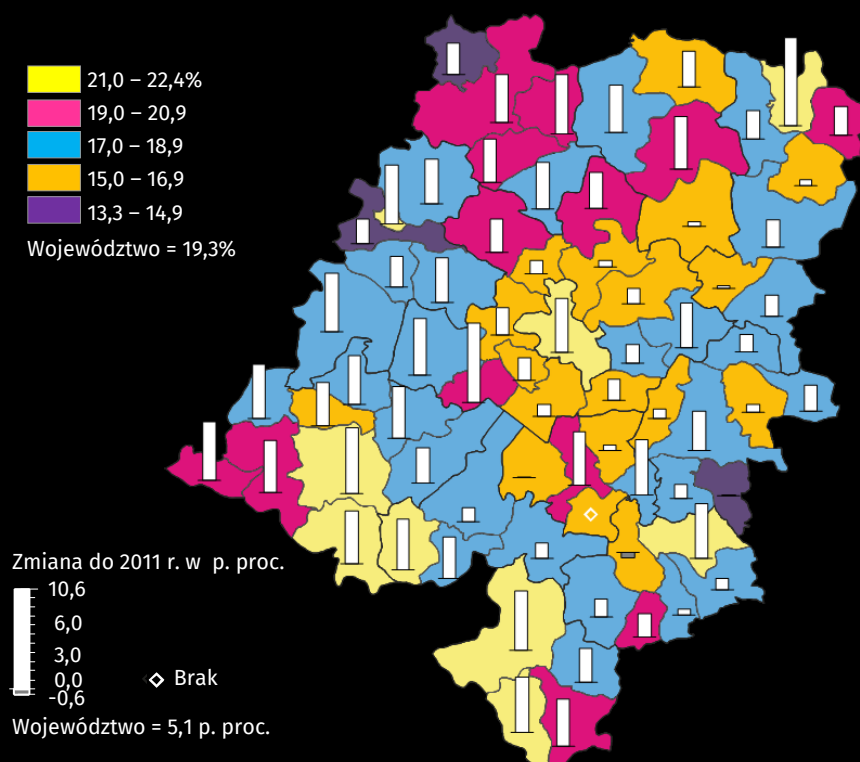
W latach 2011-2021 wyraźne zmiany zaobserwowano także w strukturze ludności według biologicznych grup wieku. Zmniejszył się udział osób w wieku 15-64 lata (o 5,5 p. proc.), przy jednoczesnym wzroście udziału osób w wieku 65 lat i więcej (o 5,1 p. proc.).

Niekorzystne zmiany w strukturze wieku ludności, przy wydłużającym się przeciętnym trwaniu życia determinują proces starzenia się społeczeństwa. Do podstawowych miar określających zaawansowanie tego procesu zalicza się m.in. współczynnik starości demograficznej (udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności) oraz indeks starości (liczba osób w wieku 65 lat i więcej przypadająca na 100 osób w wieku 0-14 lat).

W 2021 r. już blisko co 5 mieszkańców Opolszczyzny miał 65 lat i więcej (19,3% wobec 14,2% w 2011 r.). Przeciętnie w kraju udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności kształtował się na niższym poziomie (18,6% wobec 13,6%). Współczynnik starości demograficznej w przekroju terytorialnym według gmin wyniósł od 13,3% (Skarbimierz) do 22,4% (Praszka). W porównaniu z 2011 r. odsetek osób w wieku 65 lat i więcej najbardziej wzrósł w gminach: Praszka (o 10,6 p. proc.), Tułowice (o 9,5 p. proc.) i Nysa (o 7,9 p. proc.). Obniżenie odsetka zaobserwowano w gminie Reńska Wieś (o 0,6 p. proc.).

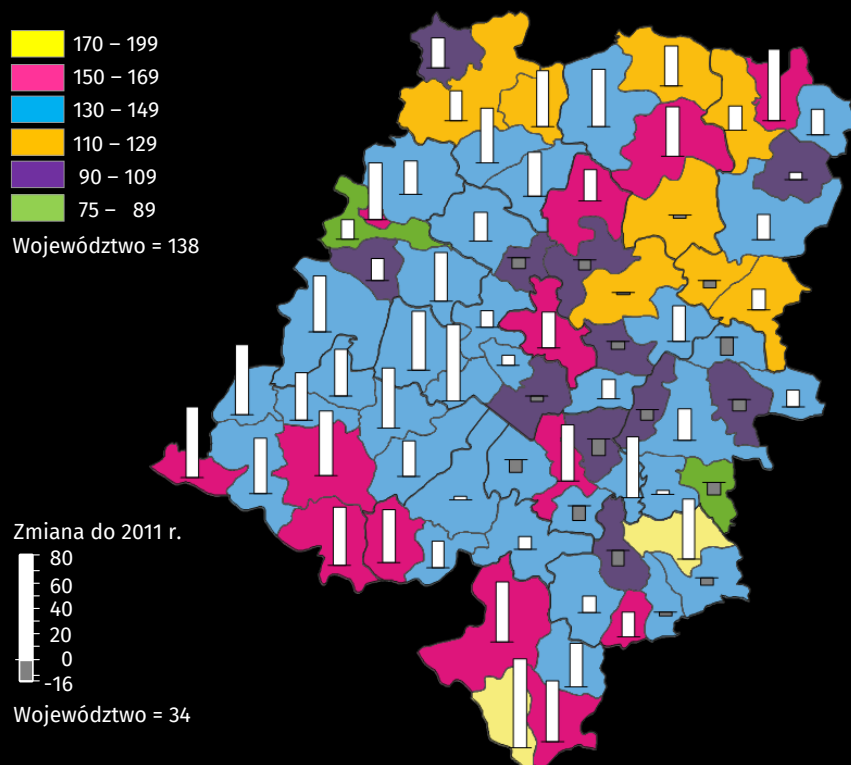
W 2021 r. blisko co 5 osoba w województwie opolskim miała 65 lat i więcej

Mapa 4. Udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności w 2021 r.

Indeks starości, przedstawiający relacje pokolenia dziadków (osób w wieku 65 lat i więcej) do pokolenia wnuczków (0-14 lat), również potwierdza szybszy niż przeciętnie w kraju proces starzenia się ludności. W 2011 r. na 100 wnuczków przypadało 104 dziadków (przeciętnie w kraju – 90), a w 2021 r. – już 138 (przeciętnie w kraju – 119). Najwyższy indeks starości odnotowano w gminach: Branice (199), Kędzierzyn-Koźle (170) i Nysa (169). Przewaga liczby wnuczków nad dziadkami (indeks starości poniżej 100) wystąpiła w gminach: Skarbimierz (75), Ujazd (83), Wilków (91), Dobrzeń Wielki (92) i Łubniany (99). W okresie międzyspisowym indeks starości wzrósł w większości gmin, w tym najbardziej w: Branicach (o 80), Tułowicach (o 69) i Praszce (o 65).

Mapa 5. Liczba osób w wieku 65 lat i więcej przypadająca na 100 osób w wieku 0-14 lat w 2021 r.

Mieszkania i budynki

Wyniki NSP 2021 wykazują, że w województwie opolskim było 361,0 tys. mieszkań, które znajdowały się w 186,2 tys. budynków. W porównaniu z wynikami spisu z 2011 r. liczba mieszkań wzrosła o 4,9% (przeciętnie w kraju – o 12,8%), a budynków o 6,2% (przeciętnie w kraju – o 12,6%).

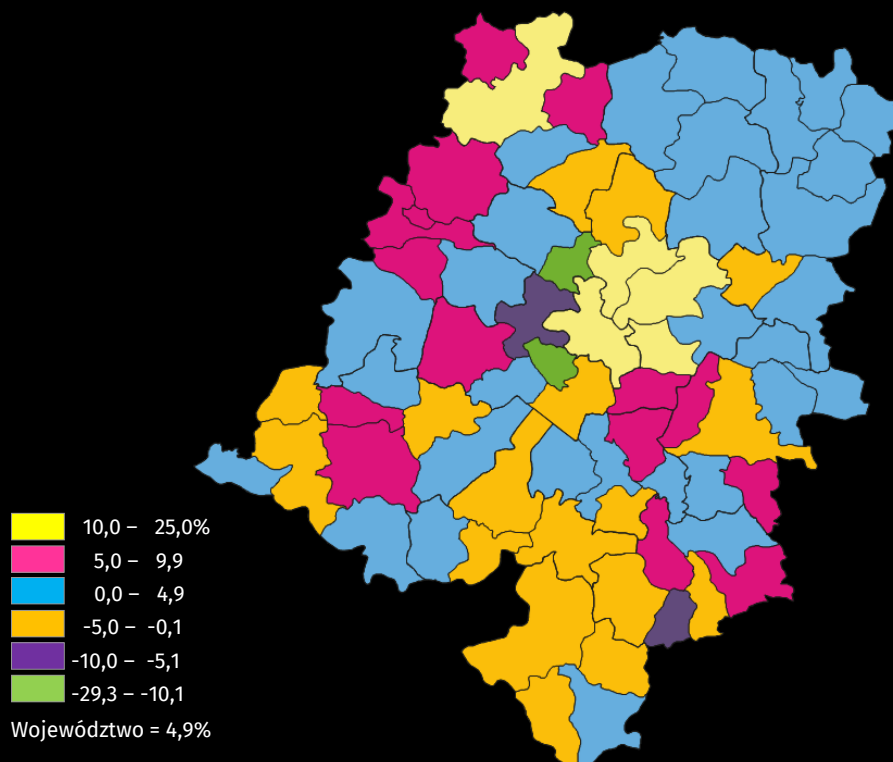
W okresie międzyspisowym liczba mieszkań zwiększyła się o 4,9%, a budynków o 6,2%

Tablica 2. Mieszkania i budynki

Wyszczególnienie	2011	2021	
	w tys.		2011=100
Mieszkania	344,2	361,0	104,9
miasta	199,9	216,6	108,4
wieś	144,3	144,3	100,0
Budynki	175,2	186,2	106,2
miasta	54,9	63,5	115,6
wieś	120,3	122,7	102,0

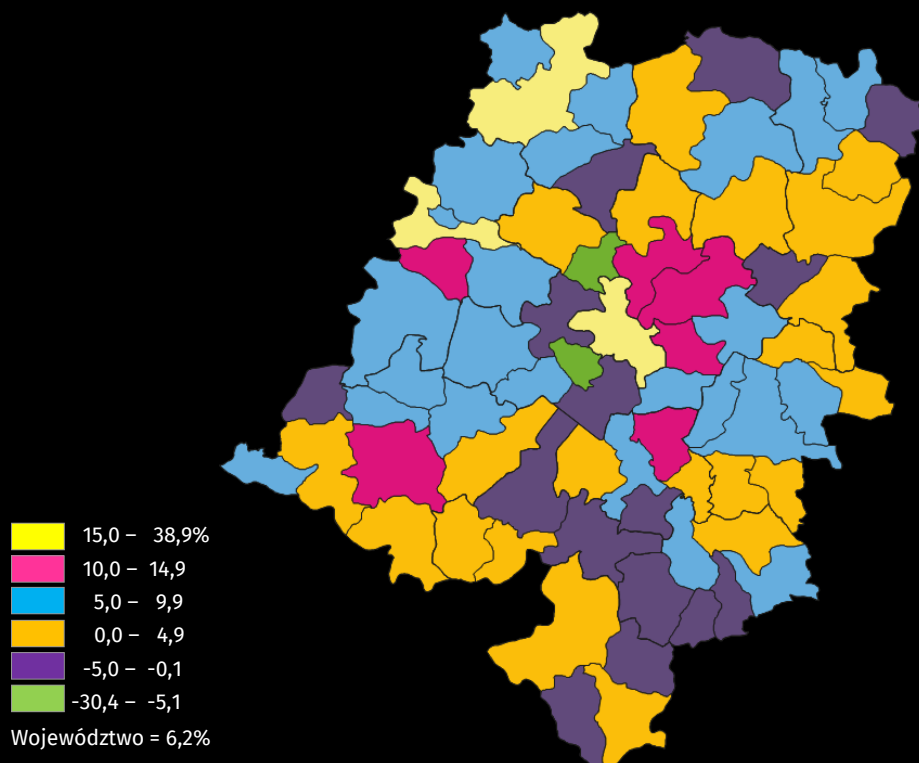
W latach 2011–2021 dynamika przyrostu liczby mieszkań i budynków była wyższa w miastach niż na terenach wiejskich. Liczba mieszkań w miastach wzrosła w porównaniu z wynikami NSP 2011 o 8,4% i wyniosła 216,6 tys. mieszkań, podczas gdy na wsi utrzymała się na podobnym poziomie i wyniosła 144,3 tys. mieszkań. W analizowanym okresie liczba budynków w miastach wzrosła o 15,6% i wyniosła 63,5 tys. budynków. Na obszarach wiejskich liczba budynków wzrosła natomiast tylko o 2,0% i wyniosła 122,7 tys. budynków.

Mapa 6. Zmiana liczby mieszkań w latach 2011-2021

W latach 2011–2021 w większości gmin odnotowano wzrost liczby mieszkań. Największy przyrost mieszkań wystąpił w gminach: Skarbimierz (o 25,0%), Namysłów (o 19,4%), Opole (o 18,4%) oraz Łubniany (o 13,9%). Najbardziej natomiast liczba mieszkań zmniejszyła się w gminach: Dobrzeń Wielki (o 29,3%), Komprachcice (o 14,0%), Dąbrowa (o 6,1%) oraz Polska Cerekiew (o 6,0%).

Mapa 7. Zmiana liczby budynków w latach 2011-2021

W 2021 r. w relacji do 2011 r. wzrost liczby budynków wystąpił w większości gmin, w tym największy w gminach: Opole (o 38,9%), Skarbimierz (o 34,6%), Namysłów (o 19,9%) oraz Olszanka (o 13,9%). Spadek natomiast odnotowano m.in. w gminach: Dobrzeń Wielki (o 30,4%), Komprachcice (o 14,8%), Dąbrowa (o 4,8%) i Pawłowiczki (o 4,0%).

***

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Opolu

Dyrektor Janina Kuźmicka
Tel: 77 453 14 52

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Urzędu Statystycznego w Opolu

Monika Bartel
Tel: 77 423 09 75

 www.opole.stat.gov.pl

 [@Opole_STAT](https://twitter.com/Opole_STAT)

 [@USOpole](https://www.facebook.com/USOpole)

Powiązane opracowania

[Informacja o wynikach Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 na poziomie województw, powiatów i gmin](#)

[Raport zawierający wstępne wyniki NSP 2021](#)

[NSP 2021. Wyniki wstępne – informacja sygnałna](#)

[Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021. Metodologia i organizacja badania](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Ludność](#)

[Wiek nieprodukcyjny](#)

[Wiek poprodukcyjny](#)

[Wiek produkcyjny](#)

[Wiek przedprodukcyjny](#)

[Gęstość zaludnienia](#)

[Współczynnik feminizacji](#)

[Mieszkanie](#)

[Budynek](#)